

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Pe un an 40 coroane. — Pe șase luni 20 coroane. — Pe trei luni 10 coroane.
Ziarul apare Marțea, Joi și Sâmbăta

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori scurte și se refuză. — Articole republicate nu se înlocuiesc.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

INVIEREA

A sosit din nou ziua cea luminată a Invierii.

Lumea întreagă sârbează, lumea întreagă îmbracă haină de veselie, haină de sârbeaște la Invierea Domnului. În toate bisericile creștine se înalță glasuri de mărire în această zi, care este al Praznicelor praznic și Sărbătoarea sărbătorilor.

S'a frânt puterea vrășmașului, s'au sdrobit legăturile morții. S'au frânt veșnicile incuietori, care țineau legat de iad neamul omenesc.

Să ne luminăm deci cu serbarea, să ne întipărim unii pe alții cu salutarea bisericii: *Hristos a înviat!*

Să ne îmbrățișăm cu prăznuirea și unii pe alții să ne iertăm. Da, să iertăm toate pentru invierea Domnului.

Să se sălășluască în inimile noastre dragostea creștinească, căreia Apostolul i dedică sublimul imn în epistola sa către Corinteni (I, cap. 13. v. 1-8).

Mai ales azi, când s'au deslănțuit patimile din inima oamenilor, când aproape peste tot pământul domnește nu dragostea, ci ura, răsunarea, jaful, omorul, mai ales azi, în aceste zile ale războiului dintre noi, să prăznuim duhovnicește Invierea Domnului.

Și cum să nu serbăm noi azi, când firea întreagă serbează invierea?

În lupta uriașă dintre gerul de earnă și soarele de primăvară, a învins dăătorul de viață, a învins cel ce dă lumină și căldură.

Natura toată s'a înnoit. Câmpiile, livzele au îmbrăcat haina veseliei. Firicul verde de earbă fresare la adierea caldă a vântului primăvărat. Se desfac mugurii codrului, se ivesc florile câmpului, răsună văzduhul de cîripitul păsărilor.

Toată suflarea laudă pe Domnul.

Și când firea întreagă a înviat, când toată suflarea laudă pe Domnul, numai inima omului să rămână împietrită, numai ea să clodotească de ură și de manie în ziua Invierii?

Să ne luminăm cu sârbearea, să desbrăcăm din noi pe omul vechi, cu patimi și cu poftă urate, să stărpim din inimile noastre mânia, pisma și ura, care au făcut din Cain ucigător de frate, și să sălășluiești în noi iubirea deaproapelei.

Este ziua invierii!

Biserica creștină întreagă serbează invierea. Natura întreagă serbează invierea...

Și noi românii sârbeăm invierea. Neamul nostru pentru prima dată serbează liber ziua Invierii Domnului.

«Pogorâ-te-ai în cele mai de jos ale pământului, și ai frânt veșnicile incuietori, care țineau pe cei legați», așa cântăm la peana a 6-a canonului dela Paști.

Venit-a și pentru noi ziua invierii. Pogorât-u-s'a și la noi lumina adevărului, venit-a puterea cea dumnezească, și s'au frânt lanțurile, care ne țineau legați, și ne-am eliberat.

Prăznuim și noi cu cântarea bisericească omorarea morții, sfărâmarea iadului. — am trecut în altă viață, în altă împărăție.

Din moarte la viață, de pe pământ la cer ne-a trecut Hristos Dumnezeu, căruia să-i cântăm cântare de biruință.

Am ajuns eară ziua mării și praznicului Invierii. Să ne luminăm în sufletul nostru. Să ne închinăm, cu evlavie Aceuia, care ni-a dăruit viață veșnică.

Inchinat-u-ne-am în săptămâna patimilor precuratului trup, ale cărui mădulari au fost supuse chinurilor.

Zdrobite i-au fost picioarele, împunsă i-a fost coasta, palmuită i-a fost față, cunună de spini a fost pusă pe capul Lui, a fost scuipat, a fost huiduit, a fost batjocorit, a fost răstignit de poporul Său.

Și El ca un miel blând nu și-a deschis gura sa, fără numai la cuvintele de rugăciune: *«Părinte, eară-le lor căci nu știu ce fac».*

Pe când rătăceau prin pustia Arabiei, li-a dat mană din cer, li-a deschis invid din stâncă de piatră, și ei i-au răsplătit cu fiere și cu oțet. Fiere i-au dat de-a mâncat, cu oțet i-au adăpat, precum spune versul ocașional.

Și El pe cruce răstignit nu s'a recumpărat pe noi cu scump sângele Său.

Azi triumfă dumnezeirea, întreagă biserica creștină cântă *«Aliluia»*. Astăzi prăznuiește toată făptura, cea văzută, și cea nevăzută. Astăzi prăznuiește toată suflarea și laudă pe Domnul.

Astăzi sârbeăm și noi invierea neamului nostru românesc.

Am ajuns, ne-am sculat la viața nouă, la viața *românească* veșnică. Deci *«Să ne închinăm invierii Lui cea de-a treia zi»*.

Semnați la împrumutul național
emis de Statul român prin
Consiliul Dirigent din Sibiu.

La Invierea Domnului

Din Pastorală P. S. Sale Episcopului Ioan

Cătră clerul și credincioșii din văduvita arhidieceză ortodoxă română a Transilvaniei se îndreaptă, cu prilejul sfințelor sărbători, P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp, al Aradului, într'o pastorală, care s'a trimis comunelor bisericesti din arhidieceză spre a se citi în slăntă biserică la sărbătoarea Invierii din 1919, sau — dacă pastorală n'ar ajunge la timp, — într'una din Dumnicile apropiate.

Dăm, din cuvintele pline de creștințe învătățuri ale pastorală Prea Sfinției Sale, următoarele părți:

Chemarea și datorința mea de episcop este tot aceea, care a fost și chemarea și datorința sfinților apostoli: de a vesti cuvântul lui Dumnezeu cu vreme și fără vreme, deci a vesti *pacea, lumina, adevărul și dreptatea*, și de-a învăța credința, dragostea și nădejdea creștinească, ca astfel cu puterea cuvântului, ca mijloc duhovnicesc, să ridice pe cei căzuți, să mângâie pe cei înfrătați, să îmbrăbăteze pe îndolnici și să tămăduiești pe cei zdrobiți la inimă.

De-odată însă cu acestea, mi-am mai dat seamă și de aceea, că dacă trebuința împlinirii acestei chemări și datorințe a fost simțită cândva, simțită este în deosebi acum, când lupta contra ispitelor din lăuntru și din afară ne cere tot mai mare încordare a pterilor truștești și sulețești.

Dar tocmai fiindcă așa se prezintă starea noastră, simțesc în deosebi trebuința de a merge cu duhul meu la voi, pentru a vă spune și cu acest prilej, că ori cât de grea este lupta cu ispitele, și de apăsătoare grijile vieții noastre zilnice, acestea n'au să tulbure bucuria, ori să micșoreze însemnătatea sfinței prăznuirii...

Prea luminată Inviere a Domnului nostru Isus Hristos este sărbătoarea *nădejdi de bine*, după care însetează tot pământeanul. Ea a fost în trecut, este acum și va rămânea pentru toate veacurile: limanul de scăpare a celor înviforați, scutul și mângăierea celor asupriți, ajutorul de vindecare a celor bolnavi, și puterea de întărire a celor nepuțicioși.

Cunoscând toate acestea veniți, iubitorii de prăznuire, să urmăm pildei moștenite dela părinții și moșii noștri, să ne închinăm cu credința sfințelor Patimi și să prăznuim cu dragoste creștinească această sărbătoare de pomenire a prea luminății Invieri a Domnului nostru Isus Hristos...

Când vă îndemni la prăznuire creștinească, vă pun tot odată în vedere și cuvintele de învățătură a Sfinței Scripturi că: *«Creștinătatea cea curată și plăcută*

lui Dumnezeu și Tatălui, aceasta este: a cerceta pe cei săraci și pe văduve în nezarurile lor». (Iacob 1, 27).

Deci nu este destulă numai mângăierea cu vorba, ci și cu tinderea ajutorului cerut...

Dumnezeu să binecuvinte casele și familiile voastre, cu pace, și pe tinerii și bătrânii voștri cu toate darurile trebuincioase vieții truștești și sufletești. Să stângă focul vrăjdiei dintre oameni; și să vă încredințeze a petrece această sărbătoare, acum și la mulți ani, în liniște și mulțumire sufletească, spre mărirea numelui Tatălui ceresc.

Insemnări

Răbdare și încredere

(x) *Dintr'o scrisoare fărească:*

«Cinstiți domni dela redacția: Ca buni creștini, vă zicem la sfânta și marea sărbătoare de-acum: Hristos a înviat!

Și să știți că vorbesc astea, gâdsuite an de an, niciodată n'au venit mai dela inimă ca tocmai acum. In anul Domnului 1919...

Dar, să fie cu tericăune, dacă tot acum vă mai scriem și altele de pe la noi, care sântem departe de Sibiu, și abea câte odată mai apucăm în mână ceva gazetă. O citim noi, cu glas înalt, da' tot nu ne limpezim, cum am vrea. Noi, sătenii, am vrea să știm ce mai e cu treaba aia, de i zice «împărțeaua pământurilor».

Vă rog eu, Vasiliță al Petrii și cu soții mei din sat, să aveți bunătațe să ne luminați și pe noi: Mai putem ori nu trage nădejde? Pentru-că, vedeți dumneavoastră, vremea vine, vremea trece și făgăduiele de bune ar fi bune, da' nu ne săturăm cu ele, că noi sântem săraci, și ajutoarele ni s puțin și copiii mulți și gotani»...

Răspundem bucaros lui Vasiliță al Petrii și soților lui, și de sfintele sărbători le trimitem și noi creștinul «Adevărat, a'nviat!» roșit din inimă românească și din dah nețărnar.

Cu «împărțeaua pământurilor» lucrul nu stă bălă; de asta să n'aveți teamă. Și, dacă am așteptat cinci ani de zile lungi să ne sosească pacea dorită, vom mai ști aștepta puțină vreme, până când oamenii noștri chemați vor săvârși munca cerea, ce se cere ca împărțeaua să se poată face în bună rândueală. Până atunci liniște și

buna înțelegere nu trebuie turburate; căci de turburări ați citit doar că se îngrîșesc ruși, bulgarii și ungurii, va să zică numai aceia, cari sânt băluți și păgubași mari ai răboșului. Cât ar rade ei în pumni, când ar vedea că românii, ieșiți birători, totuș își pierd cumpătul și încep a se lua de păr, ei între ei, după pilele date de bolșevici...

Să știți, oameni buni, că stăpânirile cu minciuna au marit și, dacă voi nu le dați mâna de ajutor, ele nu mai învie în veți.

Ear stăpânirea românească de azi își ține vorba.

Voi știți isteți, și aveți răbdare și încredere. Fiți oamenii dela gazete au să vă lumărească lucrurile, îndată ce le vor afla chiar dela aceia, cari fac legea de împărțeaua a pământurilor.

S'auzim de bine, din satul vostru și din toate satele, cum se cade dela oameni cari ști să-și aibe întocmirile lor cu rost și cu socoteală.

Și mai ales s'auzim, că feciorii voștri, cari s'au deosebit și până acum prin vilegia lor ostășească, își împlinesc cu dragoste datoria și chemarea ce li se face.

Să ștergem lacrimi

Societatea pentru ocrotirea orfanilor din răboșul trecut s'a mai înmulțit cu o secțiune, cu cea a Ardealului. Societatea aceasta cu scop atât de umanitar s'a înființat în România mamă, a fost recunoscută prin lege de către statul român ca societate morală, a fost sprijinită în mod cuviincios din partea statului român, și această societate și-a întins acum binefacerile și asupra părților mai nouă din România mare, asupra Ardealului.

Idea de a sări în ajutorul orfanilor de răboș s'a ivit îndată după începerea răboșului. Au văzut oamenii miseria împreună cu răboșului, au văzut cum lacrimăză văduvele, cum umblă desculți, goi, flămânzi orfanii neamului, copiii, ai căror părinți au căzut în răboș, și au fost îngropați în pământ străin, lăsându-și pruncii în ușiile oamenilor miloși.

Au văzut oamenii lucrurile acestea și

au început a se arăta și faptele milei truștești și duhovnicești. Și oamenii au început a se cugeta, cum să îmbrace pe cei goi, cum să hrănească pe cei flămânzi, cum să adăpostască pe cei străini, pe copiii nimănui, și s'au înființat din inițiativă privată orfanotrofiile, azile pentru orfanii neamului.

Așa în Blaj, așa în Brașov, așa aici în Sibiu.

Începutul nu a avut urmare. Societatea cea mare, pusă pe baze largi și susținută cu mijloace puternice sub egida statului român, societatea aceasta chemată la viață ca o necesitate a timpului în vechiul regat, în Moldova, prin inițiativa femeilor române și-a întins aripile ocrotitoare și asupra țării noastre.

Sântem toți un neam, cetățeni unuia și aceluiași stat, deci să lucrăm împreună pentru a alina durerile, pentru a face ca sărbarea în o parte, sărbare să fie și în cealaltă parte de țară, ca mila și mângăierea dela Iași, mila și mângăiere să fie și în Blaj, și în Brașov, și în Sibiu, și în Bihor, și în Bănat, cu un cuvânt să adunăm în tabăra celor cu faptele milei truștești, și pe cei cu faptele milei duhovnicești, să-i adunăm în o tabără, ca precum dureră a fost comună, comună să fie și leucirea și alinarea.

Și s'au pus la înțelegerea femeile noastre. O parte a femeilor române din Sibiu s'a dus la București, și a luat înțelegere: Cum să dea expresiune durerii și indignațiunii pentru cruzimile, ce se fac asupra românilor de dincolo de linia demarcațională, și cum se aline mai cu efect durerile orfanilor rămași pe drumuri în urma acestui cumplit răboș. Au venit apoi aici mai multe femei în numele celor din regatul vechi, și au ajuns la înțelesul ca precum lipește sânt comune, tot așa și fie comune și năzuințele și ostenețele de a alina dureri și de a înălțura lipse.

În Dumineca Florilor, după ce am ieșit din biserică, ne-am adunat în sala cea mare a Asociațiunii, și acolo am fost martori, cum s'a format o unitate în lucrarea aceasta umanitară, în lucrarea aceasta de cel mai mare interes național.

Și nu am fost acolo numai noi, românii din Sibiu, au fost acolo români din

FOIȘOARA

La Oituz

— Din Poemele Restrîștii —

De St. Bălești

Cătăi-valea la Oituz,
Cade-obuz lângă obuz,
Și pe toată 'ntinderea
Jalea și aprinderea.

După dealul Runcului
Urlă gura tunului...
Vuetul bățălor
Rupe lungul văilor,
Geme 'n largu 'ntinderii
Vrașteea aprinderii.

Cer, pământ și ape-acum
Toaste 'n valvora și fum,
Brazi codrilor bătrâni
Fumege de săpământ...
Ce-i pe fața vadului,
Nu e 'n fundul iadului...

Toată fala locului
Arde 'n viul focului.
Sus pe 'ndurerate culmi
Arde-o rariște de ulmi.
Sub colină 'n cotul stâniei
Arde cumpăna fântâniei;
Și mai jos, la guri de văi,
Arde satu 'n vălvății...

Limbă de focuri haiducești
Izbucnesc pe sub ferești.
Din pătuțele de graș
Curge fiacăra 'n părau.
Orizile cum cad și plâng,
Par' că 'n suflet și se frâng,
Din pline gospodării
Numai fumul spre țării...

Un obuz, venit așa,
A trăznit clopotnița,
Ș'a pornit în lung de zare
Dangăt greu de clopot mare,
Tărătoare limbă de foc
Prind biserică 'n mijloc,
Peste-un gard de lămâță
Dauă braje de troiță,
Și d'acii, peste uluci,
Cimitirul plini de eruci.

Valea 'ndurerată muge,
Apa despletită fuge;
Și, cum nu-i un strop de stea,
Luna s'a ascuns și ea...
Dealuri, ape, stânci și cer
Toate tremură și pier...

Neclintit din 'toeul lui,
În părțolul focului,
Care-o lume nărue,
Doar oșteanul stăruie.

În amintirea lui Mihai Viteazul

— Prinos de recunoștință —

În editura ziarului sibian *Renasterea Română* s'a publicat zilele acestea o mică lucrare istorică, sub titlul: *Castelul din Buia (Ardeal) «Mihai Viteazul», scurt istoric, cu 10 ilustrații, de Sofronia Roșca, Sibiu, 1919, tipografia Droleff, fotografiile executate de E. Fischer.*

Lucrarea aceasta, închinată dlui N. Iorga, este un prinos de recunoștință adus aceluia care, înainte cu trei sute de ani și ceva, a stăpânit castelul pomenit și a purtat numirea de *Domn al Țării românești, al Moldovei și al Ardealului.*

Blaj, din Alba-Iulia, din Săliște, și din toate unghiurile locuite de neamul nostru.

Fie binecuvântat ceasul, în care s'a început lucrarea pentru alinarea durerilor și pentru ștergerea lacrimilor!

Intrunirea dela Asociațiune

Duminea Florilor a adunat în sala festivă a Asociațiunii un public distinct cu dorul de a clăti câț și mijloace cum s'adapostim orfanii rămași după cei căzuți în război.

Conform apelului publicat, adunarea s'a ținut la orele 11 după ceșira din biserică.

La masa prezidențială erau: *prezidentul* Reuniunii femeilor române din Sibiu, *doamna Catinca Bărcănuș*, reprezentantele femeilor române din România veche, *doamnele Cantacuzino, Râmnicuș, Săulescu, dsoara Odobescu*. P. S. S. Părintele Episcop al Caransebeșului *Miron*, președintele consiliului *dirigent* de *Mania*, doi miniștri: *Lazar, Branșieș, Generalul Pop*, președintele Asociațiunii, *Andrei Bărcănuș*.

Doamna Catinca Bărcănuș cu o cuvântare îndușoțitoare deschide ședința, salutând pe oaspeții iubiti veniți din țara mamă, pe oaspeții dela noi, și îndemnând pe toți la lucru în interesul orfanilor neamului.

P. S. S. Părintele Episcop *Miron* ține următoarea cuvântare:

Doannelor și Domnilor!

Infaptuira idealului nostru național a deslănțuit o bucurie nemărginită în sufletul românilor de pretutindena.

Dară sufletele nobile au resimțit repede, că bucuria noastră nu poate fi deplină, pe câtă vreme pe întreg întinsul României se vor afla sute și mii, chiar zeci de mii de orfani «flămânzi și goli, fără adăpost», ajunși — pe urma războiului — vorba lui Ogoa — «copiii mămănuș». — Aceste inimii generoase și nobile au fost și sânt scumpul nostru sorioare din Moldova, din Iași în frunte cu princesa *Olga Sturza*, și dela București în frunte cu princesa *Alexandrina Cantacuzino*.

Aceste distinse românce — urmând exemplul vechilor domnițe, urmând indeosebi îndemnul adoratei noastre Regine *Maria* — care cu mâna-i plină de un înțeles farmec a știut să aline atâtea suferințe și dureri ale ostașilor răniți și muribunzi — și-au zis: «Ca să ne putem

bucura din toată inima și să ne putem simți mai fericiți, trebuie mai întâi să ne îngrijim de copiii aceluia, cari prin moartea lor de eroi ni-au creat *România mare*, România nouă.

Cum ne-am și putea bucura noi, pe câtă vreme acești orfani plâng, lipsiți nu numai de iubirea ocrotitoare a părinților pierduți, ci și de pâinea cea de toate zilele și de îmbrăcămintea necesară?»

În fața acestor porniri sfinte nu pot, decât să exclam: Ce suferite alese de nobile sorioare!

Ilustră Intrunire!

Ne simțim nespuse de fericiți, că astăzi putem saluta în mijlocul nostru câteva reprezentante ale acestor iubite sorioare; așume pe doamnele princesa *Alexandrina Gr. Cantacuzino*, *Zoe Râmnicuș*, *Elena M. Săulescu* și *dsoara Odobescu*, venite din vechiul regat, în scopul de a contribui la estinderea acțiunii pentru ocrotirea orfanilor din război și asupra Ardealului, Bănătuții și a părților românești din fosta Ungarie.

Ca ariheru mi-am ținut de o părintească datorință a cerețla în cursul războiului mulți ostași răniți de prin multe spitale și lazarete, și la cuvintele mele de mângăiere toți cei vulnerați greu și de moarte mi-au dat aproape același răspuns stereotip: «Toate le-ași suferi ușor — Presfăințite! — numai gândul la copilăși de-acasă, cari rămân orfani, îmi sfășie inima de-o cumplită durere».

Deci, scumpe sorioare de dincolo, nu eu, ci sufletul acestor părinți, acestor mucenici morți pentru neam vă șoptește prin graiul meu, un «bine ați venit»; iară micii lor orfani își întind spre voi mâinutele lor nevinovate cu încrederea și zîmbetul, cu care copilul întreceră pe buna sa maică, ce vine să-l îngrijască.

Doannelor și Domnilor!

Sânt sigur, că toată suflarea românească dela noi — pe lângă frumoasele jertfe ce le-a făcut și până acum pentru înfăințarea orfanatelor dela Sibiu, Blaj și Brașov — se va alătura cu drag la mișcarea pornită de: *Societatea pentru ocrotirea orfanilor* din război, mai ales, că ajutorul oferit de guvernul dela București pentru

părțile noastre în sumă de 3 milioane lei ușurează anual, ușurează mult întreagă mișcarea aceasta umanitară. În deosebi sper, că dămele din aceste părți își vor pune cu cea mai creștinească abnegațiune stăruințele lor în serviciul acestei acțiuni atât de nobile, atât de naționale și atât de creștinești.

Un adănc cugetător a zis: «A fi creștin, însemnează a măntui pe alții din nevoi». Deci — îmbrățișând cu toții și cu toată căldura cauzei orfanilor și făcând tot ce ne stă în putință pentru îngrijirea și creșterea lor — vom da dovezi că fiecare în particular își știe împlini creștineasca misiune de a contribui la salvarea și măntuirea celor în lipse și nevoi.

În scopul acesta am adresat cunoscutul apel, invitându-Vă la această intrunire. Și mulțumindu-Vă pentru că în număr atât de frumos ați dat ascultare chemării noastre. Vă invit și Vă rog atât în numele meu, cât și în numele celor ce au iscalit apelu, în numele bisericilor române, în numele iubitelor noastre sorioare de dincolo, și mai ales în numele *M. Sale slăvitei noastre Regine Maria*, acest inger mângăitor și alinător al durerilor întregului neam românesc, să Vă înșirați toți între membrii «Societății pentru ocrotirea orfanilor» îndemnând pe toți și toate de pretutindena să Vă urmeze acest pas, ca astfel, pe lângă ajutorul guvernului dela București, să putem și din contribuiriile proprii să împlinim cu mână largă vorba atât de creștinească a cronicarului *Neculcea*, care zice: «Lacrimile celor orfani nu le usucă nici vântul nici soarele, fără numai ajutorul creștinului cu mila».

În această nădejde binecuvintez lucrările noastre și ale tuturor, ce ne vor sprijini, dorind să fie încununete de cele mai frumoase succese.

A urmat constituirea adunării, alegându-se notari *da Sanda Dr. Ioan Mateu, Dr. Moldovan, și Dr. N. Bălan*.

A vorbit apoi femeia română, la inimile femeilor române, a vorbit frumos în numele femeilor din Moldova *domnișoara Odobescu*, și în numele celor din București *doamna Cantacuzino*.

S'au citit adresele de aderență din *alară*, și s'au anunțat societățile și reuniunile, care au trimis reprezentanți la această adunare.

S'au trimis telegrame de deovament și alipire *Măleștiții Sale Regelui Ferdinand, Măleștiții Sale Reginei Maria*, principelui de coroană *Carol*, *Societății doannelor ortodoxe române* din Iași la adresa *doamnei Olga Sturza*, și prim-ministrului *Brătianu*.

S'a dat apoi cuvântul domnului *prezident al Asociațiunii Andrei Bărcănuș*, care în un exponat larg ni-a arătat tot ce s'a făcut până acum pentru ocrotirea orfanilor.

Și până când vom avea ocaziune să dăm în întregime acest instructiv expou al distinsului academician, care este *Andrei Bărcănuș*, amintim că *Societatea* formată pentru ocrotirea orfanilor a fost recunoscută prin lege de societate morală și are tot sprijinul statului. S'a luat în bugetul statului suma de 10 milioane spre scopul ajutorării acestei asociațiuni, din care suma 3 milioane sânt destinate exclusiv pentru Ardeal.

În fine s'a primit proiectul de rezoluțiune, în care s'a declarat că înfăințată *Secțiunea Ardealului* la societatea pentru ocrotirea orfanilor, s'au ales membri în comitetul secțiunii, membri în comitetul central din Iași, și o comisiune pentru înscrierea de membri.

Societatea va avea membri fondatori, cari plătesc anual suma de 12 lei, membri ajutători, membri pe viață, cari plătesc o sumă mai însemnată, și membri onorari, cari sânt declarați de atari pe temeiul meritelor pentru societate.

Începutul bun s'a făcut, deci înainte cu Dumnezeu!

Se arată și legendele, care sânt răspândite despre clădirea aceasta memorabilă.

Ilustrările cuprind: figura lui *Mihai*, și interesante vederi de-ale castelului, de-ale capelei și împrejurimii sale.

Cărticica se termină cu două poezii de *Bolintineanu: Ca un glob de aur și Pe câmpia Turzii*. Versurile din aceasta din urmă însă, corespund atât de puțin icooanei ce ni-am format despre mărirea unui erou național ca *Mihai Viteazul*, încât ele la o viitoare ediție vor putea să lipească.

Un product, cum este publicația dîui *S. Roșca*, merită o atențiune deosebită, mai ales dacă ne gândim că slăvirea eroilor români nu ni-a fost iertat s'o facem fără cu primedija de-a fi trimiși la *Seghedina* sau *Vaj*, să meditam asupra libertății cuvântului în țara ungurească.

Piedeca a încetat. Nimic nu ne mai stă în cale, pentru a ne despăgubi de prigoniriile trecutului. (x)

Cugetare. Cel ce dăruște cu față veselă, dăruște de două ori.

Autorul, dl *S. Roșca*, ne spune în prefață că multe amănunte din acest istoric i s'au comunicat de dl *Bela Maurer* de *Urmös*, unul din actualii proprietari ai castelului.

Sitat pe un delușor, lângă satul *Buia*, dintre *Șeica mare* și *Mediaș*, în județul *Târnava mare*, clădirea are «formă de cetățiu cu ziduri puternice, îngrite de vremi».

Foarte puțini oameni, din generația de astăzi, vor fi auzit despre cuibul acesta al marelui voevod muntean, care a devenit proprietarul său în 1598 când, împreună cu 14 sate, i s'a dăruit din partea principelui ardelean *Sigismund Bathory*.

Originea castelului, zice autorul, se pierde în negura trecutului. Pe vremuri fusese împrejmuit de trei rânduri de ziduri, cu turnuri de apărare și cu pod mișcător la intrare.

Castelul are 12 odăi de locuit, și alte incipieri, între care și o închisoare în forma de groapă adâncă, «în fundul căreia sânt fixate cu vârful în sus cuțite mare de fer (coase)», în care se aruncau criminalii osândiți.

La castel aparține și o capelă cu un mare cavou (criptă). Frescurile capelei au suferit de vremuri și de oameni. Ele sânt dela *Mihai Viteazul*.

Sufletele eroilor căzuți în lupta aceasta pentru desrobirea noastră și pentru unitatea neamului, sufletele acestor eroi, din locașurile venice, privesc asupra noastră, privesc asupra femeilor noastre, care a luat în mâinile lor ocrotirea orfanilor.

Copiii martirilor noștri nu mai sânt ai nămaului, ci sânt copiii neamului!

Bolșevism

O încoană bine redată a bolșevismului citim în ziarul *Mediascher Zeitung*, în traducere este următoarea:

Cuvântul *bolșevism* astăzi trece din gură în gură, și e prin urmare o vorbă dintre cele mai tocite.

La aceia, nici n'ar fi tocmai veche; abea de doi ani. S'a lătit însă nepus de repede, ca și lucrul a cărui numire o poartă. Este rostită în toate raporturile posibile și imposibile, la ocazii potrivite și nepotrivite, deminează și seara, dar mai cu seamă noaptea, de bătrâni și de tineri, mari și mici, înalți și mărunți, responsabili și irresponsabili. Este poate cuvântul cel mai des întrebuințat în ziua de astăzi, care înțelesul său stă învelit de mister.

Ce înseamnă *bolșevism*?

În acest punct lumea în general nu este lămurită, — și poate nu lămuriri nici bolșevicii înșiși.

Bolșevismul se prezintă în formă originală sau degenerată, după felul țării și al oamenilor, și după motivul din care a luat naștere; astfel înțel este greu a da definiția corectă și îndestulătoare a bolșevismului. Voi încerca totuși să scot la iveală câteva din însușirile sale marcante și caracteristice.

Ceva din istoria lui. Bolșevismul s'a născut înainte de doi ani, în Rusia. De acolo s'a răspândit cu o înfălșă fioroasă peste multe țări, primind formele cele mai variate. În zilele din urmă a sosit și în apropierea noastră: la *Budapesta*, a încolțit și a dat flori bogate și rare.

Bolșevismul este o boală socială molișitoare. Se întinde asupra țărilor ca o epidemie. Cu aneeve se poate omni apăra de bolșevism. Dacă un popor este apucat de boala aceasta, vindecarea este grozav de greu.

Boala se începe cu o scărbă de muncă și cu mici turburări în organismul statului. Trece, după aceasta, în atac de friguri violente, împreunate adese cu tremurici, care produc semnele cele mai bizare de boală. Este cu neputință a stator durată sa, de oarece nici unul din pacienții săi nu se poate scuti ca vindecat.

La boale epidemice, ca să ne ferim de ele, facem de obicei două lucruri. Căutăm de o parte să prevenim boala, luând măsuri de precauție, de altă parte combatem cu mijloace potrivite bolșevismul declarat.

Ca la orice boală infecțioasă, tot astfel și aici, este mai ușor să te feriești de boală decât s'o lecești.

În ce consistă regulile de prevenire, s'a arătat pe scurt mai sus. Înainte de toate avem să îngrijim de înlăturarea ori cărei turburări, fie cât de neînsemnate, în organismul statului. Aceasta se realizează așa, că fiecărui cetățean i se dă și i se lasă ceea ce îi trebuie ca să poată trăi. Să îngrijim, ca ori și cui să i se facă dreptate și să se împărțască de facultatea de-a se putea mișcă liber în cercul de viață ce i se cuvine. În deosebi să purtăm

de grijă, ca fiecare cetățean să-și implinească datoria și să se acomodeze de bunăvoie în organismul de stat, așa ca să nu aibe nici timp, nici plăcere de-a primi în sine otrava bolșevismului.

În sfârșit, să se procedeze cu toate mijloacele, ca venitul acesta, ori unde s'ar afla și s'ar aduna, să fie distrus și stărpit din rădăcina. Dar și la munca aceasta avem să pornim cu multă luare aminte și să intervenim numai când cere trebuința adevărată; atunci însă, vom lucra temeinic și fără considerații.

Și încă ceva: Este fapt cunoscut că oamenii fieroși se îmbolnăvesc mai ușor de boala molișitoare. De aceea, regula de a preveni răul este: Nu vă înfricați și nu vă neliniștiți! Vorba bolșevism are sunet particular, întunecat, tunic, îngrozitor.

Și în adevăr, bolșevismul este o boală cu totul înfiorătoare și pustuitoare. El strică întreaga ordine și orice legături, și nu aduce nimănuși folos; pe urmele sale sosește: cauzul, incurcătura, mizeria și foamea.

Bolșevismul copleșește țara și poporul, unde străbate, cu mizerie cumplită. Nici în vreme de zeci de ani se nu pot repara pustiirile ce le săvârșește el în câteva săptămâni. Urmează de aici, că datoria noastră, a tuturor, este să contribuim din răspuneri ca să nu ne molișim de otrava aceasta distrugătoare și să n'o lășăm să se furizeze între noi.

Căci bolșevismul nu cuprinde nimic sănătos, nimic folositor, nimic ce ar putea aduce câștig unui om de omenie; ci bolșevismul este o boală socială primejdioasă, nimicitoare și molișitoare.

Amici ai românilor

— Un distins publicist —

Marele război a avut și darul să îndemne pe bărbați de seamă francezi, englezi și americani, să vină în țările locuite de români și să cunoască mai d'aproape poporul nostru și moravurile lui.

Între acești distinși bărbați ai străinătății se găsește și dl *Robert de Flers*, director al ziarului parisan *Figaro*.

Dl de Flers, care este și căpitan de rezervă, a stat trei ani în România, tocmai în zilele de nenoroc și de urgie.

Înapoiindu-se acum la Paris, presa din București îi scoate la iveală cu atât mai ales meritele obținute în apărarea cauzei românești.

«S'a spus, — scrie dl N. Iorga în *Neamul românesc*, — căt bine ni-a făcut omul cu inima de frate pe care împrejurările l-au adus a fi martorul unei mari viteji fără noroc și părtaș al însuși al unor suferinți, în care nu s'a cruțat nici una din plăgile Egiptului.

Vom ști să fim recunoscători nu numai diplomatului a cărui intervenție a putut contribui așa de mult, ca să trecem peste unele din greutățile care s'au succedat și se succedă, ca să ne încerce ca neam și, în cuprinsul neamului, pe fiecare ca individ, dar și publicistului care a vorbit de noi în cuvinte ce nu se vor uita, care a recunoscut în nobile cuvinte loialitatea supremă a Regelui nostru, care a adăus o urmăgiu său la mormintele celor ce au murit în serviciul cauzei celei bune.

Deosebiri...

(x) Partea covârșitoare a studenților români ardeleni urmează astăzi școlile superioare din capitala situată pe ambele maluri ale Dâmboviței, în orașul bucurilor și, pentru noi, al luminii.

La plecarea acestor tineri din gara Sibitului s'i s'a dat, în merindea nematerială a drumului lor, și un sfat bun: Orijiți-vă, bșei, de sănătate, mai ales acolo, unde dăhurile ispititoare vă pot încerca în farmecul lor.

Dovezile multe de prevenire și gingașă atenție, cu care colegii și profesorii întimpină pe noii sosiți din provinciile alipite, ajutându-i cu cărți de studiu și cu explicări binevoitoare, lasă negreșit o înțipărire neșteră în sufletele frățești, venite din școlile mai mult sau mai puțin vitrege dela Cluj, Budapesta și Cernăuți.

În atmosfera de caldă prietenie însă, elementele cu o creștere atât de neașă vând nevrând își dau uneori pe față și deosebiri de caracter.

Pare că auzim cum, în avântul tinerețelor, studenții adunați din feluritele ținuturi își desfășoră părerile, porinduse la harță de cuvinte.

Un muntean:

— Ce vă închipuiți voi cu limba voastră greoaie, aspiră și neciopită, ardeleni trăiți sub unguri, bucovineni sub nemți, basarabeni sub ruși? Noi, din România, și în deosebi munteni, noi vă sântem superiori sub cele mai multe, decât nu sub toate raporturile.

Ardelean:

— Ne-ați întrecut în multe privințe, o știm, și avem să învățăm dela voi limbă curgătoare și carte folositoare, — d'aceea am și venit la locul unde ne răsar soarele. Dar, când ne veți cunoaște mai puțin superficial, poate o să vă alegeți și voi cu ceva cunoștințe nouă, care să vă fie de folos.

— Cum?

— Noi, din Transilvania ne ținem mai răvnitori la carte, mai sârguincioși. Ne lipsește ușurința și eleganța de vorbă; în schimb însă ne socotim mai naționaliști, mai democrați; cu ideile acestea venim la universitate, și cu ele intrăm în viața publică...

Un bucovinean:

— Avem greșeli, trebuie s'o mărturisim deschis; dar avem și bune însuși, atât noi de-o parte, cât și voi de altă parte.

Basarabeanul, ca celce a suferit în viață mai mult decât alții, sfârșete așa:

— Deosebirile de acum se vor netezi prin atingere deasă și cuminte, din care vor răsări energiile viitoare nu pentru a întări un partid sau altul, ci pentru consolidarea unirii neamului românesc «dela Nistru pân' la Tisa». Cine oare dintre voi să nu știe, că toți vrăjmașii noștri, ascunși și declarați, ar dori să se sporească și să se adăncască tot mai mult deosebirile între români și români, și așa să ne întorcă erăș în vremea de odinioară a răstăriții...

Dar, marea și scump plătită învățătura a încercatului popor românesc este astăzi mai limpede ca ori și când:

Frății împotriva fraților n'au să se mai răsoacească niciodată, ci mână de ajutor au să-și întindă la grijii și la nevoi. Atunci, cu adevărat am înviat!

Dela congresul preotesc

La adresa Preasfinției Sale Părintelui Episcop al diecezei Caransebeș au sosit următoarele telegramme:

I
Palatul regal, București.

Maiestatea Sa Regale, adănc mișcat de frumoasele sentimente ce exprimați în numele preoțimii ortodoxe din Transilvania, Bănat și ținuturile locuite de români, mă însărcinez să vă rugă, să înaintați în toată siguranța nestrămutatului interes, pe care Maiestatea Sa îl poartă slujitorilor bisericilor române.

Mareșalul curții regale:
HENRY CATARGY.

II

lași.

Sosit azi la Iași, cu deosebită plăcere am luat cunoștință de telegrama Fraților Voastre, și regret din suflet, că delegații noștri metropolitani și ai arhiepiscopiei Basarabiei din cauza lipsei de timp n-au putut veni la Sibiu, precum a lăsat încrederea preotescă, precum am fi dorit. Nădăjduesc, că rezultatul congresului va fi de folos pentru toată preoțimea ortodoxă din România mare. Imbrățișându-vă, va mă înmormoșesc întru deosebită încredere expresiuni, ce aveți pentru mine și preoțimea Moldovei.

14 Martie 1919.

PIMEN

Mitropolitul Moldovei.

Dirin Nistru

— Englezii la noi. — Prințul nostru Carol.

Conducătorii tuturor mărginașelor greșiteșce poporului, pentru a întindea și reprezentanții Angliei și Americii, pe dl Edward Madge, consilier economic în delegația engleză la Conferința păcii, și pe subloc. Curcio, atașat m.ii. S. Statelor Unite la București, cari în ziua de 24 Martie v. (6 April.) la toată și din toate părțile în siguranță, îmbrăcați de sărbătoare, cu steaguri, proci, învâțatori și alți trunzi în frunte. Se deosebesc de astădată comunele: Vale, Sibiel și Săcel, care au venit cum zice românul «cu satul», cu mică cură mare.

Săliștea primenită și împodobilă, ca la alte festivități de acest soi, cu numeroasele ei societăți, e la postol ei, întâmpină și orândușe pe toți la locurile destinate, căci deși în postol cel mare, al Pașilor, s'a făcut tot ce s'a putut, ca înălți oșpeși să fie primiți cu cinste și vrednicie în cinste.

Însoții de neobișnuiți conducători ai neamului, militari și civili, generali: Moșoiu și Panăitescu, miniștri Lăzar și Jumanca, de dl A. Bărsăneanu și de alți dinși frunziși, oșpești și tosețe fără întărire.

Isteluș comerciant săliștean, Elie Martin, s'ajungând în concediu anilor cât a stat în America, să deosebesc bine limba engleză, și binevențea în numele mulțimii. În cuvinte neștegiteșce, firește, ale poporului, cari plac mult dl Madge, spune căldura dragostei, admirația și respectul înalt al românilor față de luminatul și puternicul popor englez și american. Amintește suferințele noastre și astupările maghiarilor, din pricina căpora români din Ardeal nu s'au putut desvolta ca popor liber, — și astăzi încă o parte înlesnăntă gene sub jugul ungurilor, și că încrederea și nădejdea întru român și pus în judecata dreptății și poverii engleză, americane și franceze, cari nu vor mă lăsa săsuși românii sub stăpânire străină, ci vor desăvârși unirea tuturor românilor.

Di Madge răspunde și mulțimește pentru primirea împunătoare și iubirea curată. Spune, că simpatiele pentru poporul român sânt mar-

în Anglia și America. Suferințele de veacuri și jertfele aduse în războiul european, sânt recunoscute. Răspăta dreptății trebuie să urmeze în curând. Zice deci: «Trăiască România Mare».

Corul nostru excelează prin mă multe cântări aiese.

Vorbeteșce părintele protopop Dr. I. Lușă, exprimă bucuria înălțătoare a legăturii directe, care între unirea politică, prezintă oare și trecutul, au ajuns să ste și românii ardeleani alături de luminatul popor englez. «O măreșce scoate la iveală două însuși comune, la poporul englez și român. Prima: puterea credinței religioase, pe ale cărei temelii s'a înălțat Anglia de astăzi și care a susținut poporul englez într-un conservatism sănătos nu numai în cele politice, dar și în cele economice și industriale. Credința religioasă a susținut puterea de viață și a poporului român. Conservatismul, și însuși, de căpetenie a lui Prin ei s'au păstrat și cele mă vechi obiceiuri și datine. S'a susținut portul țărănesc. A doua: e democrația desăvârșită, care a condus Mare Britanie în toate lucrările. Amintește principiile de stat ale lui Hobbes, în temelii cărora aristocratismul se înălțase, și mă înălțarea de arme cu cele mă mari și mă înaltate popoare din lume, dela care avem să învățăm multe și de aici încolo.

Dorește, că precum sărbătorează «Bunei Vestiri» în a cărei prearășă ne aflăm, a fost în viața creștină și prevestitoare de biruință și de înălțare, tot asemenea dorește, ca reprezentanții Angliei și Americii să fie în viața neamului românesc binevestitori biruinței naționale, ai unirii depline și desăvârșite a tuturor românilor.

Vorbire și tălmăciri în englezește prin dl protopop Dr. C. Roșu. Di Madge răspunde, mulțumindu-l de toată, pentru așezarea și deosebită ce găsese neamul său la poporul român. Promite întreg sprijinul său în realizarea tuturor dorințelor, cât și în propășirea culturală, industrială și economică a românilor.

De necher cercetateșce biserica și școala din comună. —

Poate nici odată nu mă s'a dat noul, săliștenilor și mărginenilor, o mă înaltă cinste și atenție ca acum cu venirea A. S. Regale a Principelui Carol în mijlocul nostru.

Deși încunoștinți numai în presară țărzie, s'a făcut tot ca primirea să fie cu adevărat primărită.

Săzile, casele, porțile frumoase erau numai verdeață și fiori, steaguri, ciovale și țăsturi, bătute în pitorești motive românești.

Popor din întreg jurul. Emoțiunea și înfășieria de nedescris. La intrare în piață, făcându-se drum prin mijlocul unui cordon format din sălișteni, s'a făcut un fel de procesiune de bucheți, care se desprinduse, pe lângă strigăte de «ură» și «a trăiască, din mănușele nevinoate ale copilașilor.

Automobilele mergea pe fiori. Această ploaie de fiori se înteește, când urcă tribuna triumfală.

Primarii Săliștei, Nicolae Jușca, țran curajoș și luminat, îl binevențează în cuvinte frumoase pline de încredere, că nu putea să treacă pe lângă această comădă cară românescă, despre care i s'a spus atâtea lucruri frumoase, ca să nu o vadă.

Corul cântă: Imnul regal și «Eroi au fost eroi».

Frumos, ca todeauna, vorbeșteșce părintele protopop Dr. I. Lușă. Reîmpodobeșteșce sărbătoreșce comădă. Pentru așezarea și deosebită aranjate în memoria binecuvântată a marelui Voevod Ștefan cel Mare. Cum atunci, la mormântul lui, s'a aprins ca de-atătoare candelă credinței și a nădejdi, a unui mare izbăvitor,

ce mă curând sau mă tăria va trebui să vină, să ne desrobescă și să ne măntuieșcă de jugul străin. În legătură amintește versiunile din mănuna poezie de O. Goga, intitulată «Dela noi», care ca o rugăciune se îndreaptă către «marșagheul bătrân», ce-și doarme somnul în «marmora rece» a mormântului dela Putna:

«Acolo dormi și tu, Arhanghel bătrân,

Ce-ai scris strălucirea norodului tău
Cu sânge dragă de norod...»

«Totuși să treacă și plăcerea ta
Șa seple ojește tale
Atunci, când în soare din nou străluc-
vor de mil de găsăuși, mă înălțare.
Crai tână, crai mândru, crai nou să te încătu,
Trăiești, rădănu-mă pe!»

Continuă spunând, că nădejdiile de veacuri, ruga poezii, s'a împlinit. În persoana Așteptatului, s'a trimis neamului românesc crai tână, crai mândru, crai nou, care înălțând saboia în decursul războiului european, deși răboiul țării românești față de dușmanii săi, a fost al lui David față de Goliat, te-ai arătat vrednic urmaș al lui Ștefan cel Mare și Mihail Viteazul. Sărușe apoi asupra importanței culturale și industriale, cu care au contribuit localitățile Săliștei și ai satelor mărginașe în desvoltarea și propășirea culturală-comercială și industrială a României. Că nu o orăș în care să mă fie așezate mă multe familii din această mărgine. Pentru că, dacă ardeleanii, au strălucit în trecut, cu atât mă mult se vor năzuși astăzi să așeze desvoltarea și propășirea României-Mari pe temelii cele mă puterice, cari nu vor putea fi altele, decât: Religia și Patria, Altruismul și Trănușul. — Cuvintele, de «a trăiască, sânt înălțate de mil de găsăuși la adresa Regelui și Reginei, a Prințului Carol și a României Mari.

Strângând mănele părintelui Lușă, prințul îl mulțimește cu căldură.

În acordurile puterice ale cântărilor «Trompetele răsănuș», vizitează biserica și școala. Elevii cântă a V și a VI. cântă și recitează câteva poezii patriotice.

A. S. R. a fost însoțit de președintele Consiliului Dirigent, dl Maniu, de miniștri Vlad și Bontescu, de generalul Boeriu și de alte înalte persoane, militare și civile.

Bătrâni cu lacrimi în ochi mulțimeau lui Dumnezeu, că au ajuns să vadă ceace nu le mă venea a crede, o singură rădănușă românescă mare, pe principiul și vitorul rege de măne...

Cronicar.

Ostașul român

— Patriotismul său —

Ni se relatează — scrie Statul Țării (Nr. 274) — următorul fapt, care pune în lumină sufletul și patriotismul soldatului român:

La unul din regimentele care erau destinate să treacă Nistrul, în Ucraina, s'au așezat numai contingentele mă tinere, rămânând ca cele mă vechi să facă garnizoana în țară.

Atunci o delegație din aceștia s'a prezentat la comandantul regimentului și în numele tuturor celor cari erau destinați să treacă în garnizoana, l-au rugat să li se permită și lor să treacă în Ucraina: căci, a spus delegația, vrem să arătam lumii că românii știu să iapte și bătrâni, și tineri. Vrem să se luptăm, a spus delegația, cu bolșevicii, cari de altfel ne-au cunoscut în țara noastră.

Comandantul a rămas mult la această declarație și n'a putut de cât să îmbrățeșce pe delegați în semn că le aprobă rugămintea.

Câte cutremuri nu s'au întâmplat în sufletul popoarelor, cărora l-au zdrușcinat putericea și disciplina lor, cu numărul și disciplina lor, nu s'au abătut furtuni, ce le-au distrus faima?

Dar, în fața acestor néaprasnice vijelii, soldatul român a stat ca o stăncă, înfruntând valurile ce îl izbeau, înfruntând patria tănușă și dându-i aureolă în afară.

A mereu undu l-a chemat țară. Acum pleacă, cere să plece, acolo unde vijeliile anarhiei s'au abătut asupra neamului românesc, care, când erau alături cu ei, în loc de ajutor, l-au trădat.

Astfel, soldatul român este pionier cultural și civilizațional în Europa de răstănit.

Cuvântarea d-nei Tina Pop

din Bihor înscă la Teatrul Național din București la Adunarea de protestare contra atrocităților ungarești.

Doamnelor și Domnilor,

Simțământul care-mi slăpănește în aceste clipe sufletul, greu s'ar putea tălmăci în cuvinte.

Pentru întâia dată în viața mea am norocul să calc pe pământul sfânt al țării românești, să văd scumpul nostru București, dulcea capitală a României întregite. Florul de bucurie care-mi străbate inima, nu se poate descrie.

În același timp însă, aceea care vă vorbește astăzi, este o nefericită Bihoreancă, scăpată ca prin minune de furia barbarilor de unguri. Am venit la București când toată firea s'a îmbrăcat în haina verde a nădejiții, când pe tot cuprinsul țării se resimte bucuria învierii noastre naționale, și totuși nu mă pot bucura deplin; dimpotrivă, sufletul meu treburile să plângă.

Vă mărturisesc fără șală, doamnelor și domnilor, că-mi vine foarte greu să iau cuvântul în fața d-voastră, cu care am crescut și am trăit în Bihor, provincie românească supusă foarte mult influenței nefaste a limbii și culturii ungarești.

Și, vă rog, cu vederea greșelile ce veți observa în limba și expresiunile mele, căci n'am avut ca d-voastră ferică să mă nasc și să trăiesc în metropola culturii românești.

Am însă convingerea că, dacă e vorba de sute de mii cari suferă și mor, îndrăzneala mea de a vă vorbi e de sigur îndreptățită.

În toată sărbătorii naționale românești, când poporul nostru dă la Nistru până în Tisa, după suferințe seculare, a ajuns să sărbătorească nașterea lui suferetescă, un îpat de durere străbate de dincolo de linia demarcațională în spre noi, împiorând-ne ajutorul frățesc.

Trofeii și domnilor, păharul suferințelor noastre limbi, nu este nou. Se vede că darul pe care ni-l face azi Pronia cerească, este atât de mare, încât suferințele și lacrimile vărsate în cursul secolilor n'au fost de ajuns; ei mai cere încă lacrimi.

Până când furia asiatică a celor ce ne-au chinat o mie de ani se năpustește numai asupra bărbăților, noi, femele, am crezut că nu este încă de datoria noastră să leșim din rezerva pe care însăși firea noastră ni-o împunează, dar, din momentul în care vedem că barbaria uraloasiatică nu mai cunoaște marginii, când vedem că baioneta vitejilor din bandele ungurești loveste femele neajurate, fetele și copiii nevinoși, atunci inima noastră femeiască treburile să izbucnească în strigăte de revoltă, atunci slabul nostru glas treburile să se împuternicească, vestind în largul lumii sălbăticiile și ororile săvârșite de aceste ființe nedemne de civilizația veacului în care trăim.

Orcе vorbe limi par însă de prisos când avem o sumedenie de casuri concrete, dintre care limi iau voie să vă înșir câteva:

(Urmează, după aceasta, expunerea cazurilor petrecute în comunele: Micălăca, Apateu, Seleș, Hodiș, Aldești, Vars, Curci, Gurahont, Ciuci, Hălmaș și la Șiria; apoi sfârșind zice:)

Este imposibil, doamnelor, să mai stăm nevinovați în fața glasului celor desnađăduiți; este imposibil să nu ne solidarizăm, împingând în lume protestul tuturor femeilor din cuprinsul românesc, vestind barbarele semnițe asiaticе, care mai înse în ghiarele ei scumpul nostru pământ încă nedesrobii.

Când sutele de mame, soții și fiice îndură chinurile cele mai îngrozitoare, văzând cu ochii cadavrele mutilate ale celor ce le sânt mai scumpul decât viața, este imposibil ca o femeie română să stea liniștită în adăpostul ei.

Să cerem deci, doamnelor, ca protestul nostru să fie trimis tuturor forțurilor competente, să insistăm ca falnica noastră armată să grăbească a desrobii pe frații noștri, să ne-mai lase pradă neamului celui mai sălbatice din lume.

Acasta este rugăminta fierbinte ce v'o adresez astăzi și nădăjduiesc, că niciuna dintre d-voastre n'are să vă pregăta a-și da întreg conștientul pentru alinaia iltimelor noastre suferințe, pentru înfăptuirea integrală a idealului nostru național.

Români, subscrieți la împrumutul național!

La dorința exprimată din mai multe părți, Consiliul Dirigent, Resortul Finanțelor, a decis să mai fîn deschisă subscripțiunea la împrumutul național până la Dumineca Tomii, adică până la 27 April si. n.

S'a cerut anume să se prelungească acest termen, deoarece urmând sărbătorii Paștilor, conducătorii satelor noastre vor avea prilejul să lămurească poporul asupra foloselor împrumutului național și să-l îndemne să-și plaseze banii săi la acest împrumut.

Resortul finanțelor a prefațat dorințele exprimate și, după ce împrumutul național se face aproape exclusiv în interesul țărânilor noastre, a prelungit termenul subscripțiunii.

Nu ne îndoim, că conducătorii satelor își vor face datoria și țărâniunea noastră își va plasa sumele de coroane ce care dispune, în împrumutul național.

E timpul suprem să facă aceasta, deoarece după toate semnele, prețul coroanei se va reduce tot mai mult.

În Elveția deja nici nu se mai primesc coroanele, iar în Austria, unde circula coroana cina vrea să circule mălruți, pe care să le ducă de acolo în țara noastră, trebuie să plătească în bani străini, în franci, în lire, etc. deoarece pentru astfel de cumpărări de mălruți, coroanele nici în Austria nu se mai primesc.

Ce dovedesc toate acestea? Dovedesc că coroana s'a redus și mai mult, decât era atunci, când s'a început subscrierea la împrumutul național.

Acasta fiind starea lucrurilor, de bună seamă o reducere a coroanelor va urma în scurtă vreme și la noi.

Facem deci atenți pe oamenii noștri, că numai prin împrumutul național își pot mântui românii, deoarece prin acest împrumut statul român garantează, că le va răsucupăra în lei, dând la răsucupăre cel puțin 50 lei pentru 100 coroane. Nicii puținii corbi albi, cari mai speră o urcare a prețului coroanelor, nu au motiv de a se mai răfina de la împrumutul național, deoarece pentru aceștia încă se garantează răsucupărea împrumutului național după cursul (prețul) pe care îl vor avea coroanele la 1 Februar 1923. Astfel, dacă prin oarecare evenimente prețul coroanelor va fi atunci mai mare, subscrierții își vor primi răfălierea în lei după acel curs mai urcat.

De încheiere trebuie amintit, că banii vășăji la împrumutul național aduc dobândă de 5%, față de dobândă de 2-3%, ce se dă astăzi pentru depuneri. Un favor deosebit prezintă împrumutul național prin faptul, că se replătește în vreme scurtă, adică după patru ani, la 1 Februar 1923. Bonurile de teaură ale împrumutului național se pot înfăptui la întregi la plățirea parțelilor de pământ conform proiectatei reforme agrare. Asupra bonurilor de teaură se pot ridica împrumuturi de lombard cu procent redus, și ele sânt scutite de orice impozit prezent sau viitor.

Știrile zilei

Hristos a învial! În vremele de mărire, de libertate și de lumină, în care am ajuns din mila Domnului, dorim tuturor ciitorilor noștri să petreacă sfințele sărbătorii ale Paștilor în multumire și pace.

Namrăul că mai apropiat al ziarului nostru apare Miercuri după sfințele sărbătorii ale învierii Domnului.

Împrumutul național. Subscrierile la împrumutul național ardelean se sfârșesc cu ziua de 27 April (Dumineca Tomii). Schimbarea coroanelor în bonuri de teaură se mai poate face în acest restitue. Cine are bani, să nu uite că valoarea coroanelor scade pe zi ce merge.

Despre evacuarea Odesei scrie Ștutul Țării din Chișinău: Aliații nu sânt dispuși să-și verse sângele pentru înfrânarea nebuniei rușești. Se va lăsa ca rușii singuri să-și refacă situația lor socială așa de zdruncinată. Cu ceea ce se dădea

Odesei ca alimentare pentru oraș, se va putea aproviziona o armată de peste 800.000 de oameni. Evacuarea Odesei se desfășorează dar politice de indiferență a aliaților țării rusești, și nici decum puteri bolșevice, cum spun zvonurile răspândite de pescuitorii în apă turburată.

Asentărilor se fec. Duşmanii aceșia și vi-cleni ai neamului nostru s'au pus pe lucru din nou. Nu este mijloc fie cât de mișeșce, pe care să-l întrebunizeze pentru ca să-și ajungă scopurile ticloase. Prin gazetele lor încearcă să furișeze vești mincinoase pentru ca să-i descurajeze și să-l însăpămie. O parte dintre încoadele aceștea ale guvernului din Budapesta au fost primite și duse în fața judecătorilor militare pentru ca să-și deie seamă de vorbele și de fațele lor.

Iată și ispravă lor cea mai proaspătă. Se știe că Consiliul Dirigent a poruncii mobilizare în tot Ardealul și flăcăii și vitejii noștri cu mare înfăptuire au început să curgă către locurile de asutare. S'a întâmplat însă că multora, cari veneau spre plăni la Sibiu la înfăptuire, li-au eșiat înainte spioni ungarești și li-au spus că nu se mai asentărie. Aceștea este o mare minciună. Asentărie se fîn în regulă, așa precum s'a vestit. Toți cei obligați la arme să meargă fără de nici o amănare acolo unde să se prezinte, și de se va întâmplă să pună mâna pe ei să lă predeie autorităților spre cercetare și pedepsire. (B. P.)

Stampilare. Se comunică din București: Ministerul de finanțe a hotărât stampilarea rublelor în Basarabia și a coroanelor în Ardeal și Bucovina. Se vor stampila numai bilețele de bancă de 10 coroane și peste zece coroane.

Pentru Fondul jertfelor liniei de demarcație s'a făcut Duminecă și Luni, pe străzile Bucureștilor, o colecție publică prin mijlocirea doamnelor și domnișoarelor din capitală.

Numre. Consiliul Dirigent a numit pe dl inginer Leo Bohățel, director general al Căilor ferate.

Temerurile «morale». Bolșevicii din Rusia și Budapeșta se potrivesc de minune în ideile lor, pe care vor voiesc să recalcădească omeniirea. Și unii, și alții au ajuns până acolo, că rechiziționază armă și fete, conform principiului de «socializare a femeilor» - asta nu înseamnă altceva decât că soțiile și fiicele funcționarilor sânt răpite și date pradă bestialității oamenilor beți al lui Troțki și Kohn.

Recursul zăriștilor din București. Înalta Curte de justiție militară a respins recursul făcut de zăriștii condamnați de Curtea marțială a corpului 2 de armată.

Contribuiri la fondul jertfelor liniei de demarcație. Din trecut. Cor. 72.098.60

Prin redacția ziarului «Patria»,
Plutonul al 3-lea de Jandarmi,
Ibsfalău „ „ „ 200-
«Banca Națională» a României „ „ 20,000-
«Reunitea Fem. Rom. gr. cat.»
Blaj „ „ „ 6,657-
Colecția dinl Szmigelsky, la si-
nodul protop. al tractului Bla „ 130-
Dr. Aurel Viad „ „ 1,000-
Colecția Intre funcționarii Con-
siliului Dirigent, grupul tehnic. „ 6,220-
Reunitea Fem. Rom. Brașov „ 5,725.50
Colecția dlor Iarlu Păuș, preor
și Dr. Romul Curta, advocat, în
satele din plasa Agnita „ „ 2,866.30

Total Cor. 108,794.40.

Enea Hocman, casier.

Adevăritura asasinării. Din Omic se depeșază: În urma unei anchete oficiale, s'a stabilit că fostul țar Nicolae și familia sa s'au împușcați în 17 Iunie 1918 de agenții guvernului sovietelor.

Cinematograful orașului Sibiu. Direcția acestui teatru a izbit, făcând considerabile cheltuieli, să aducă film nou, în care joacă cei mai vestiți artiști ai teatrelor din străinătate. Zilnic se dau reprezentații cu program aleasă. Dumineca sânt trei reprezentații, și adică la ora 5, 7 și 9 seara.

Ofensivă generală!

Marele Cartier General comunică:

Pentru a ridica dușmanului puterea de a fi și mai departe agresiv, s'a dat ordin, ca armata română să atace pe întreg frontul de vest.

Atacul s'a început în dimineața zilei de 16 April 1919.

Târgul de primăvară al Sibului. Se aduce la cunoștință că târgul de primăvară în Sibiu, se va ține în modul următor: Târg de vite și de cai 2 Mai, târg de marfă 3 Mai 1919. Însenărare: Tot meseriașii și comercianții, care vor este a vinde marfa în târgul de marfă, e dator să aduce cu sine atastatul de meserie (ordin ministerial de comerț sub Nrul 38595, VIII. din 1901). Sibiu, 10 April 1919. — *Magistratul.*

Localurile oficioare stăpânirii în Sibiu se găsesc în următoarele străzi:

Prezidentul Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, et. II.

Resortul de alimentație și comunicație Strada Schevis 3 a, et. II.

Resortul cultelor și instrucțiuni publice: Strada Poplăci 7 et. I.

Resortul agriculturii: Strada Fabini, pavilionul olteșesc în școala de cadeți, parter.

Resortul de finanțe: Școala cadeților, et. I.

Resortul de justiție: Strada Schevis 3-a, et. II.

Res. de codificare: Strada Schevis 3-a, et. I.

Res. de organizare: Strada Berg 9.

Res. ocrotirii sociale: Strada Friedenfels 16, et. I.

Res. de industrie: Școala cadeților.

Secretariatul de interne: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Șeful serviciului de organizare: Str. Ciznădiei 4, et. II.

Secretariatul pentru comunicație: Str. Schevis 3-a, et. II.

Secretarul p. agricultură, p. finanțe: Școala cadeților, et. II.

Secr. p. ocrot sociale: Strada Friedenfels 16, et. I.

Șeful siguranței: Strada Schevis 6, parter.

Comanda Trupelor din Transilvania: Strada Reissenfels, liceul de stat.

Comanda teritorială, Secția Organizării 6—7: Strada Ciznădiei 4, et. I.

Gazeta Oficială: Strada Ciznădiei 4, et. II.

Constitabilăteia Consiliului dirigent: Strada Schevis 6, parter.

Secretarii p. culte și instr. publică: Strada Poplăci 7 et. I.

Biroul Presei: Strada Schevis 6, parter.

Secretarul p. interne: Str. Schevis 6, et. I.

Res. armatei și siguranței publice, biroul de informații: Strada Honterus 17.

Petrocere în Săliște. Reuniunea de cântări din Săliște aranjată Luni în 21 April a. c. (a 2-a zi de Paști) un concert, care va fi urmat de dans. Începutul la ora 8 seara. Invitări speciale nu se fac.

Convocare. În urma înădăririi primite, învitat pe toți învățătorii și învățătoarele dă școlile primare din județul Sibiu pe ziua de 27 April a. c. la 10 ore în școala de stat din Sibiu (Strada Urzulei) la ședința în scopul constituirii secției județiene, conform hotărârii aduse în congresul învățătoresc. Săliște în 15 April 1919. — *D. Lăpădat.* inv. director.

Vite de prăsilă. În Sibiu se ține *Vineri* în 25 April. n. 1919, pe locul târgului de vite: un târg al vitelor de prăsilă. Se admit: tauri, tăuțenți, vaci și vițeale de soi curat Pingzau și Simenthal, cum și încrucișări. Se mai admit: tauri și tăuțenți de bivoli, arșarși și mânzi negriști-niși. (Nu-s tagăduți la târg nici măcărul, nici neștorii de vite.)

D'aale urticilor a'bieni. Pe strada Ciznădiei unul din *Reșterea Română* strigă:

— Nașterea Română!

Al doilea îl îndreaptă, zicându-i:

— Nu așa, măi: *Re-nașterea Română!*

Al treilea urtic, dăle ziarul *Patria*, aude vorba cu *Re-gășterea*, și strigă din răspuțeri:

— *Re-Patria Română!*

Dela sate

— Purtași sarcina unui altuia —

Credincioșii comunei Cristian nu s'au arătat străini în nici o acțiune de binefacere, ci din contră — după puterile lor modeste — au contribuit todeauna cu obolul lor, pătrunși de cuvintele: «Eară a face bine și a împăriși și nu uităci, căci de jertă ca aceasta Dumnezeu are plăcere».

În aceste zile de bucurie fiecare soție de preot, cu conlucarea Reunirii de femei locale, să dea ocazie *prin colacte*, ca toate satele văilor și munților noștri să contribuie cu obolul lor la înmulțirea *Fondului Jertelor liniei demarcaționale*, ca să se poată alina jalea celor Jăfuiți.

Cu aceași sfârșite se nu aducem aminte și de eroii români căzuți în luptele dela Orlat.

Noi din Cristian ne credem între cei dinții cari vom fi liberați de sub jugul străin încă pe la sfârșitul verii din 1916.

Primul semn care ne întăria în convingerea noastră a fost reflectorul, care ne trimitea razele sale magice din Sadu în noaptea zilei din 21/VIII.

Al doilea semn care ne-a întărit în convingerea că dorobășii s'au apropiat, este faptul că în 2/IX locuitorii din Cristian Pesamosca fiind trimis cu alimente în Poplaca, de unde în marginea aceluia comune a fost luat prizonier și trimis în părțile Bucureștilor, de unde înt'un târziu a scăpat cu ajutorul bulgarilor.

Din această zi patrulăle austro-ungare dădeau o deosebită atențiune patrulării chiar și pe strădele Cristianului.

Se începe lupta de artilerie și puști. În 9/IX, era deoia o canonadă strașnică. Locoșia ni-o mutasem de mult în pavinie; ghiulele noastre încep a cădea mai dese; trei cad în curtea parohială; urmează o sguduire puternică; examinăm cu îngrijire pavină dacă este întregă și pe urmă laudă gloanțele altă direcție, urmează iar voie bună: «La noapte tot ne iau în stăpânire».

Lupta de artilerie în 10/IX e tot mai vie, tine toată ziua și noaptea până la 10 ore. Durmim foarte puști.

În 11/IX, aceași duel, iar peste noapte fiind luna frumoasă duelul de artilerie își ajunge culmea. Mitrălerile și puștile sânt în acțiune. Se aud strigăte groaznice. Toate aceste se petreceau la Orlat.

În cursul acestei lupte în Cristian n'am mai văzut nici un soldat ori jandarm de câmp. Urmărit după puțină luptă îl părea că se toacă noaptea. Lupta a continuat în 12/IX dimineața, iar la 6 ore am primit ordin de evacuare către Telus și Zombor. Se arată și baioneta jandarmilor ca să se convingă de familia preotului și a învățătorului dacă a luat drumul pribegiei ori nu... Că ce am petrecut acolo, o vom spune cu altă ocazie. Astăzi visez o'împlinit și toată forțele lucră pentru reușirea noastră și Tara-Mamă.

În 10/23 Martie 1919 a întreprins Dna *Zorija Moldovan*, soție de preot, o colecție pentru scumpulie menționate. Reuniunea de femei de curând înființată, a dat tot sprijinul pentru care faptă i se exprimă mulțumită.

Suma colectată atinge cifra de 1362 Cor. 70 fl. S'au dat:

1. La fondul jertelor liniei demarcaționale 800 Cor. —

2. Pentru zidirea monumentului eroilor români căzuți în luptele dela Orlat 300 Cor. —

3. La fondul copilor săraci din Cristian, adun. de Reun. fem., restul de 260 Cor. 70 fl. C.

Teatre în Sibiu

Cinematograful Orășului. Piața Hermann. Director: D-nu M. Scholtes.

Sămbătă și Duminică: *Neamul mișelor*, dramă în 5 acte, cu Lia Mara. Inscripții românești. Supliment hazlii.

Începutul la ora: 7 și 9 seara.

Felicitări de sărbători trimitem Onoratul public. Direcțiunea.

Cinematograful Apollo. Strada Schevis. Director: Dna Emil Toth.

Sămbătă și Duminică: *Aventurile Paulinei*, partea IV, dramă în 4 acte.

Începutul la ora: 7 și 9 seara.

Felicitări de sărbători trimitem Onoratul public. Direcțiunea.

Comunicat oficios

Privitor la dispozițiile excepționale, reclamate de cambilii, bonurile (mandatele) comerciale (keskedelmi utalvány) și varante (közraktári jegy) resortul Justiției prin ordoanață răspunzătoare a regulat chestia în felul, că efectele amintite cu scadența dela 31 Decembrie 1918, până la 31 Martie 1919 inclusive, n'au nevoie de a fi protestate, iar pentru aceleași efecte, cari au scadență după ziua de 31 Martie până la 30 Iunie 1919, inclusive, terminul de protestare normal în lege este prelungit până la 15 Iulie 1919.

Alte dispoziții amănunțite sânt cuprinse în ordoanața care e în preajmă de a se publica în «Gazeta Oficială».

Sibiu, la 14 Aprilie 1919.

Dr. Aurel Leszar
șeful resortului de Justiție.

(106) 1—1

Nr. 192/1919.

(101) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a doua din comuna Târlungeni, protopopiatul Brașovului.

Beneficiile sânt:
Venetele stabilite în coala B.
Concurenții sânt datorci: ca în termin de 30 zile dela cea dinții publicare în «Telegraful Român» să cante și să predice, și dacă e preot să slujească; să-și înainteze petițiile lor însoțite de toate actele, cari se cer, oficioului protopopesc român ortodox al Brașovului.

Din ședința comitetului parohial.

Târlungeni, 13/26 Martie 1919.

Alexandru Penes
prezident.

Nicolas Hamza
notar.

Aprubat: Dr. V. Săftu
protopop.

Concurs

În 10 Mai st. n. se va deschide câte un curs de 5 luni pentru surori de ocrotire în Sibiu, Târgul-Murășului și Cluj. Scopul acestor cursuri este creșterea surori cu menirea de-a se îngriji de gravide, lauză, copii nou-născuți, de orfani părașii, de tineret în privința socială igienă, de morboși în lipsa ori întru ajutorul dicitului, de a crește poporul prin sfat și fapt la un trai trupeș și sufleteș sănătos.

Evele vor fi înțreținute pe speșele stăului și vor fi după absolvarea cu succes a cursului funcționare de stat cu toate favorurile și datoritănelor corăspunzătoare.

Condițiunile pentru a primi sunt:

1. Absolvarea ailor 4 clase civile (în cazuri excepționale 2 clase civile).
2. Etate între 20 și 40 ani.
3. Starea civilă, numărul și etatea copilor.
4. Obligamentul, de a se devota în mod serios și exclusiv menirii surorilor de ocrotire.
5. Antecedentul morală nepătat.
6. Atestat medical.

Rugărie, adjuștate cu documentele necesare sânt a se înainta Consiliului Dirigent, Resortul Ocrotirii sociale până în 15 Aprilie st. n.

Sibiu, 26 Martie 1919.

(92) 4—4

Dr. Moldovan
secretar general.

Nr. 111/1919.

(95) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Tichindeal, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima lui publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sânt cele staționale în coala B. pentru întregirea veniturilor dela stat.

Cereriile de concurs, înzestrate cu documentele necesare, să se înainteze subscrisului în termenul sus indicat.

Concurenții, după prealabila încuviințare a protopresbiterului, să se prezente în vre-o Duminecă sau sârbătoare în biserică din parohie spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, la 11/24 Martie 1919.

Înțelegeri cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 131/1919.

(96) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa I. Zlatna, protopresbiteratul Abrudului, se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru congrusul. Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, iar concurenții — pe lângă observarea dispozițiilor regulamentare — se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra.

Abrud, 27 Februar 1919.

Oficiul protopresbiteral al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Petru Popovici
protopresbiter.

Biblioteca

Realizări remane de agricultură din com. Sibiu*

Nr. 1. Tiserea vitelor, de E. Brote	K —24
2. Trifoial, de Eugen Brote	—24
3. Pkrisirea pomilor, de Dem. Compa	—24
4. Legea veterinară, de Inv. Muntean	—80
5. Insoțirile de credit (Raiffesen), de Dr. Aurel Brote	1 60
6. Cartea stăpănilor săteni, de Romul Stăncu	—70
9. Povete pentru stăpănirea glădaciilor de Maiu	—10
10. Darea pe vinuri și favorurile (Insoțirile) ce face legea la privința ei proprietarilor de vin	—
11. Povete pentru apărarea împotriva glădaciilor, cari sfredelasesc mazării	—10
12. Secură povățuire la stăpănirea gârșărilor de câmp	—10
13. Cum să îmbăltăm orzai de bere	—18
14. Viseul român sau Noua cultură a vililor, de Nicolau Ioan, învățător	—70
15. Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc, Op. premiat. Cu 6 ilustrații în text	1 50
16. Cuvinte de îmbăbătare pentru Serbarea pomilor și a pasărilor	—20
17. Monilia, o nouă boală a pomilor de Hermann Kerra	—10
18. D'ale Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodoș	—25
19. Cîteva rețete înucuate în poporajunea dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	—80
20. Nimecirea posocilor de câmp, Instrucțiuni prelucrate după instrucție ministerială	—20

Redactor responsabil: Matei Voileanu.

„PORUMBĂCEANA”, casă de economii, societate pe acțiuni în Porumbacu-Inferior.

Convocare

Domnii acționari ai casei de economii «PORUMBĂCEANA», societate pe acții, conform §-ului 16 din statute, se invită la

a XVIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Porumbacu-Inferior, la 4 Mai st. n. 1919, la 2 ore după amiază, în localul băncii.

Obiectele:

1. Raportul anual al direcției, bilanțul anului 1918, raportul comitetului de supraveghere și votarea absolutărilor pentru direcțiune și comitet.
2. Deciziune asupra împărțirii profitului curat.
3. Alegerea a 4 membri în direcțiune pe 6 ani, conform §-lui 28 din statute.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiali, în sensul §-lui 17 din statute, sunt rugați a-și depune acțiunile dovezile de plenipotență cel puțin cu o zi înainte de adunare la casa societății pe lângă revers. Acțiunile se pot depune și la institutele «Albina» Sibiu, «Furnica» Făgăraș, «Oleana» Viștea-Inferioară și «Casa de păstrare» Săliște, până inclusive 30 Aprilie, iar reversele sunt a se înainta până în 3 Mai st. n.

Porumbacu-Inferior, 5 Aprilie 1919.

Direcțiunea.

(107) 1—1

Activa		Contul Bilanț cu 31 Decemvrie 1918		Pasivă	
		K	I		K I
Casa în număr	25.810 38	Capital soc. 1200 acții à K 100	120.000—		
Cambii de bancă	91.669—	Fondul de rezervă	54.704—		
Imprumuturi ipotecare	32.596—	Fondul de pensii	8.080 53		
Imprumuturi pe oblig. cu caveat	3.030—	Depuneri spre fructificare	467.844 72		
Efecte	30.975—	Interese transitoare anticipate	124 96		
Depuneri la bănci	480.580 80	Scopuri de binefaceri	3.012 91		
Mobiliar	269 73	Dividende nerid.	2.398—		
după amortizare de 10%	26 97	Profit curat	16.223 10		
Debitori	1.444 28				
	672.348 22				672.348 22

Debit		Contul Profit și Pierdere		Credit	
		K	I		K I
Interese: la depuneri spre fructificare	13.968 88	Interese:		dela cambii escont	1.520 32
Spese: de birou	1.110 33	dela Imprumuturi ipotecare	5.426 33	dela Imprumuturi pe oblig. cu caveat	513 41
Salare	4.406—	dela efecte	1.532—	dela întârziere	25.136 40
Chirie	250—	după depuneri la bănci	11.991 49	Transcrieri de acți	48—
Competințe de timbru	92 94				
Contribuție: directă	1.785 16				
10% după inter. dep. spre fructificare	1.396 91				
10% amortizare din mobiliar	26 97				
Provizione	12 66				
Diferințe de curs	6.955—				
Profit curat	16.223 10				
	46.197 95				46.197 95

Porumbacu-Inferior, 31 Decemvrie 1918.

Ioan Marinescu m. p.
prezident.

Dimitrie Mandel m. p.
vice-prez. și casar.

DIRECȚIUNEA:

George Compa m. p.

S. Silica m. p.

Ioan Stoichița m. p.

S-au revăzut și s'au aflat în consonanță cu cărțile purtate în deplină ordine.

Porumbacu-Inferior, 5 Aprilie 1919.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Ieremim Spornic m. p. prez.

Simion Grădinaru m. p.

Pantilimon Muntean m. p.

Ioan Streza m. p.

Dionisie Schiop m. p.

Censurat prin: Sublocot. V. Bucur.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.